

**UCHWAŁA NR XII/119/2024
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE**

z dnia 19 grudnia 2024 r.

w sprawie Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) Rada Miejska w Tarnowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tarnowie

Małgorzata Mękal

**PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH
DLA MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTA TARNOWA
„OD POTRZEB DO REALIZACJI” – EDYCJA 2025-2026**

**Rozdział 1.
Informacje wprowadzające**

§ 1. 1. Program Usług Społecznych, zwany dalej „Programem” jest dokumentem określającym rodzaj usług, jakie będą świadczone w obszarze lokalnej polityki społecznej przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

2. Przy opracowywaniu Programu uwzględniono wyniki „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”, przyjętej uchwałą Nr LXX/686/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r. w sprawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”, zwanej dalej „Diagnozą”, na okres 5 lat.

3. Dokument, stanowi kontynuację działań podejmowanych w ramach przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie - Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji”, a także wprowadza nowe usługi społeczne dopasowane do zdiagnozowanych potrzeb.

4. Program skierowany jest do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub całej społeczności lokalnej.

5. Realizacja Programu pozwoli na stworzenie kompleksowej oferty w zakresie usług społecznych dostępnej dla wszystkich mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa, świadczonej przez odpowiednio wykwalifikowane osoby.

6. Realizacja Programu pozwoli również na rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami różnych środowisk, a przez to na zbudowanie sieci partnerstw niezbędnych do realizacji usług społecznych w sposób kompleksowy i spersonalizowany.

Rozdział 2.

Definicje i skrót używane w Programie

§ 2. 1. Użyte w Programie sformułowania oznaczają:

1) usługa społeczna – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), zwanej dalej „ustawą”, świadczone w formie niematerialnej w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców,

2) zakres usług – działania określone w art. 2 ustawy, tj. działania z zakresu: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, systemu pieczy zastępczej, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, mieszkalnictwa, pobudzania aktywności obywatelskiej, reintegracji zawodowej i społecznej,

3) IPUS – Indywidualny Plan Usług Społecznych, opracowany i zawarty w przypadku koordynacji usług społecznych, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące lub w przypadku korzystania z kilku usług społecznych równocześnie,

4) wykonawca usług społecznych - podmiot wykonujący na rzecz odbiorcy usługi społeczne na podstawie umowy/porozumienia o współpracy zawartych przez Gminę Miasta Tarnowa,

5) wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych, osobiście lub przez przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego,

6) opiekun faktyczny – opiekun osoby z niepełnosprawnościami, który sprawuje okresową lub stałą opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami oraz opiekun osoby małoletniej,

7) odbiorca usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania określone w Programie, której przyznano prawo do skorzystania z usług społecznych,

8) osoba z niepełnosprawnościami – osoba, która posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165 i 1494) albo orzeczenie równoważne, a także dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,

9) osoba starsza – osoba, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705), a więc osoba, która ukończyła 60 rok życia,

10) rodzic(e) – także opiekun prawny lub faktyczny,

11) spotkanie – należy przez to rozumieć także zajęcia, warsztaty itp.

Rozdział 3. Nazwa i cel Programu

§ 3. 1. Pełna nazwa programu brzmi: Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026.

2. Główny cel Programu zakłada dążenie do:

- 1) poprawy jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Tarnowa poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych,
- 2) rozszerzenia oferty usług społecznych „szytych na miarę” - dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców,
- 3) umocnienia wizerunku Centrum Usług Społecznych jako instytucji realizującej usługi społeczne dla wszystkich mieszkańców społeczności lokalnej Tarnowa, w tym poprzez realizację „idei jednego okienka” - punkt kompleksowej informacji,
- 4) stworzenia międzysektorowego modelu współpracy w działaniach podejmowanych na rzecz mieszkańców miasta.

Rozdział 4. Okres realizacji Programu

§ 4. Program będzie realizowany w latach 2025-2026.

Rozdział 5. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu

§ 5. 1. Identyfikacja kluczowych potrzeb mieszkańców Tarnowa w zakresie usług społecznych, uzasadniających realizację Programu, wynika z wniosków i rekomendacji Diagnozy.

2. Prowadzone badania pozwoliły na określenie docelowych grup mieszkańców, do których winno być kierowane wsparcie w formie usług społecznych tj.:

- 1) rodziny - dzieci i młodzież w tym osoby w kryzysie psychicznym;
- 2) osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami.

3. Zgodnie z zasadą kompleksowości, Diagnoza uwzględniła potrzeby mieszkańców w zakresie organizacji usług społecznych w obszarach takich jak:

- 1) polityka prorodzinna,
- 2) wspieranie rodziny,
- 3) system pieczy zastępczej,
- 4) pomoc społeczna,
- 5) wspieranie osób niepełnosprawnych,
- 6) edukacja publiczna,
- 7) przeciwdziałanie bezrobociu,
- 8) promocja i ochrona zdrowia,
- 9) kultura,
- 10) kultura fizyczna i turystyka,
- 11) pobudzanie aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwo,
- 13) reintegracja zawodowa i społeczna.

4. Najważniejsze zidentyfikowane w Diagnozie potrzeby rodzin, w tym dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) wspieranie terapeutyczne i mediacyjne rodzin w kryzysach,
- 2) rozwój oferty wsparcia (zajęcia, warsztaty, pomoc specjalistów) dla kobiet w ciąży i młodych mam,
- 3) wsparcie w sprawach opiekuńczych i wychowawczych w oparciu o zajęcia, warsztaty, porady specjalistów i grupy wsparcia,
- 4) wsparcie rodzin niepełnych,
- 5) zwiększanie liczby specjalistów w obszarze wspierania dzieci (np. usługi logopedyczne),
- 6) zapewnienie dostępności terapeutów, także ds. „nowych uzależnień” (komputer, internet),
- 7) poszerzanie oferty wsparcia w zakresie bezpłatnej lub dofinansowywanej opieki psychologa, psychoterapeuty czy psychiatry dla dzieci i młodzieży,
- 8) poszerzanie oferty wsparcia w zakresie bezpłatnej lub dofinansowywanej opieki psychologa, psychoterapeuty czy psychiatry, dla osób dorosłych,
- 9) rozszerzanie gamy usług, dla rodzin zastępczych ułatwiających realizację ról rodzicielskich (np. korzystniejszy dostęp do oferty spędzania czasu wolnego),
- 10) rozwój pozaszkolnej oferty edukacyjnej, zwłaszcza w nowych dziedzinach zainteresowań dzieci i młodzieży (np. programowanie, robotyka, kultura i sztuka nowoczesna, internet),
- 11) możliwość uzyskania bezpłatnych lub tańszych niż na rynku komercyjnym korepetycji dla uczniów z trudnościami w opanowaniu materiału,
- 12) organizacja doradztwa zawodowego dla młodzieży,
- 13) dostarczanie wiedzy i kompetencji w dziedzinie planowania przyszłości, zarządzania budżetem i perspektywicznego myślenia by zahamować proces tzw. dziedziczenia biedy,
- 14) dofinansowanie dla kursów i szkoleń, umożliwianie zmiany kwalifikacji.

5. Najważniejsze zidentyfikowane w Diagnozie potrzeby osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami obejmują:
- 1) rozszerzanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego pobudzającej integrację, dostosowanej do potrzeb seniorów,
 - 2) rozwój usług wsparcia dla seniorów w czynnościach codziennych,
 - 3) rozwój usług zaspakajających potrzebę kontaktu z innymi osobami,
 - 4) stworzenie oferty mobilnych usług kosmetyczno-pielęgnacyjnych (np. mobilna kosmetyczka, fryzjer, podolog),
 - 5) stworzenie oferty z dostępem do bezpłatnej lub dofinansowywanej opieki psychologa, psychoterapeuty czy psychiatry,
 - 6) stworzenie oferty warsztatów/zajęć profilaktycznych, w szczególności w obszarze profilaktyki onkologicznej, jak i rehabilitacji,
 - 7) poszerzenia oferty działań związanych z promocją zdrowia w zakresie edukacji i profilaktyki zdrowotnej, kształtowania odpowiednich postaw prozdrowotnych oraz promowania zdrowego stylu życia,
 - 8) zapewnienie wsparcia terapeutycznego, jak i możliwości nawiązania znajomości wśród osób z podobnymi doświadczeniami życiowymi (grupy wsparcia),
 - 9) kontynuacja działania i rozwój wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
 - 10) zapewnienie usługi transportu dla osób starszych i z niepełnosprawnością – do lekarza i innych miejsc wspierających tę grupę dedykowanymi usługami.

Rozdział 6.

Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem

§ 6. 1. Odbiorcami Programu będą mieszkańcy Tarnowa tj. rodziny, dzieci i młodzież w tym w kryzysie psychicznym; osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, którzy złożą wniosek o przyznanie usług społecznych i będą spełniali warunki określone w Programie.

2. Odbiorcami Programu nie mogą być osoby przebywające w placówkach całodobowych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa.

3. Planowana liczba osób, które zostaną objęte Programem w okresie jego obowiązywania to 2.000 mieszkańców Tarnowa. Wskazana planowana liczba osób korzystających z usług społecznych jest prognozą. Faktyczna liczba osób oraz rodzin może ulec zmianie i będzie na bieżąco monitorowana.

Rozdział 7.

Określenie usług społecznych oferowanych w Programie

§ 7. 1. Zaplanowane do realizacji usługi społeczne, określone zostały na podstawie wyników Diagnozy w zakresie potrzeb uzasadniających realizację Programu z uwzględnieniem doświadczeń z poprzednich edycji programów usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa i obejmują:

RODZINA, W TYM DZIECI I MŁODZIEŻ

Lp.	Nazwa usługi	Odbiorcy usługi - mieszkańcy Tarnowa	Zakres usługi - w ramach usługi przewidziane są następujące czynności	Częstotliwość skorzystania z usługi
1.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – wzmocnianie i utrwalanie pozytywnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości, zredukowania lęku oraz zachowań agresywnych, – poprawa koncentracji i uwagi, – wsparcie kompetencji emocjonalnych i umiejętności sprzyjających budowaniu odporności psychicznej, – nauka sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w życiu codziennym 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań
2.	Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawanie wczesnych oznak kryzysu i problemów dzieci i młodzieży, – diagnoza potrzeb rozwojowych, indywidualnych i rozwojowych dzieci i młodzieży, – rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, poprawa komunikacji, – promocja zdrowego stylu życia, – poznanie techniki efektywnego uczenia się, – wsparcie w rozwoju umiejętności miękkich, – pomoc w zakresie wspierania dzieci w rozwoju 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań

			<p>emocjonalnym i edukacyjnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc w pracy z talentami dziecka, – procedury reagowania na hejt 	
3.	Indywidualne zajęcia usprawniająco - rozwojowe z elementami integracji sensorycznej dla dzieci	Dzieci od 3. do 10. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – wzmocnienie w procesie rozwojowym, – wspieranie rozwoju poznawczego, – rozwijanie motoryki, – ćwiczenie koncentracji, skupienia i uwagi, – wspieranie rozwoju w sferze emocjonalnej, – rozwijanie twórczości, kreatywności i zainteresowania światem, – usprawnianie funkcji integracji sensorycznej w tym ćwiczenia równoważne, kontrolujące postawę, poprawiające koordynację wzrokowo-ruchową, zadania z komponentą rotacyjną lub horyzontalną, trening grafomotoryczny i fiksacji wzroku, – prowadzenie zajęć stanowiących bazę do dalszej edukacji w przedszkolu, a następnie w szkole 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań
4.	Indywidualne sesje logopedyczne dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – konsultacja specjalistyczna z określeniem i interpretacją przyczyn istniejących zaburzeń artykulacyjnych, – ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej i wyrazowej, – ćwiczenia dykcji i grafomotoryczne, – ćwiczenia oddechowe i fonacyjne, 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań

			<ul style="list-style-type: none"> – praca nad usuwaniem wad wymowy, – przekazanie wskazówek praktycznych w zakresie profilaktyki prawidłowego rozwoju mowy w zakresie zaburzeń w strefie orofacjalnej, – prowadzenie zajęć stanowiących bazę do dalszej edukacji w przedszkolu, a następnie w szkole 	
5.	Dogoterapia dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa motoryki i koordynacji ruchowej dużej i małej, – stymulowanie zmysłów słuchu, wzroku, dotyku oraz ćwiczenie koncentracji i uwagi, – rozwijanie umiejętności intelektualnych, poznawczych, poprawa percepcji, – stymulacja ogólnoustrojowa mająca na celu poprawę funkcjonowania społecznego i emocjonalnego 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 6 spotkań
6.	Hipoterapia dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – normalizowanie napięcia mięśniowego w tym: rozluźnianie zbyt napiętych (spastycznych) oraz mobilizowanie mięśnie osłabionych, – poprawienie symetrii napięcia mięśniowego oraz postawy ciała, – poprawa równowagi, orientacji w przestrzeni, orientacji w schemacie ciała, koordynacji wzrokowo-ruchowej, – poprawa koncentracji, – gimnastyka lecznicza, 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 6 spotkań

			<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności intelektualnych, poznawczych, fizycznych, kierowania emocjami, – stymulacja ogólnoustrojowa mająca na celu poprawę funkcjonowania społecznego 	
7.	Zajęcia indywidualne/grupowe dla dzieci młodzieży	Dzieci i młodzież do 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – między innymi zajęcia wspierające, usprawniające, rozwojowe, sportowe, rekreacyjne i inne 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań
8.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – poradnictwo jak radzić sobie ze stresem i napięciem, – doradztwo w budowaniu własnego wizerunku i autorytetu, – wspomaganie w przezwyciężaniu trudności i poczucia leku, – rekomendacje do rozwiązywania problemów w relacjach z innymi ludźmi, wsparcie psychologiczne w nagłych sytuacjach kryzysowych 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań
9.	Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla osób dorosłych	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – konsultacje w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, – rozwijanie umiejętności społecznych, – wzmocnienie relacji emocjonalnych, – nauka aktywnego słuchania, – praca na talentach, – diagnoza potrzeb, 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań

			<ul style="list-style-type: none"> – poznanie siebie i praca na wartościach, – zdrowie i jego wpływ na życie, – rozwiązywanie konfliktów 	
10.	E-Mediacje – warsztaty poprawiające relacje małżeńskie/partnerskie	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienie zasad i celów mediacji, – nabycie, rozwinięcie umiejętności komunikacji, rozwiązywania problemów, konfliktów i sporów, osiągnięcia porozumienia, przejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie, w zakresie technik wykorzystywanych w mediacji, kształtowania postaw: moralnych, tolerancji, systemu wartości, – wzmocnienie relacji oraz powrót wiary we własne kompetencje interpersonalne, – przekazanie wskazówek w zakresie rozwiązywania problemów, konfliktów i sporów, wypracowanie rozwiązań satysfakcjonujących obie strony oraz zasad osiągnięcia wzajemnie akceptowanego porozumienia w kwestiach spornych 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań
11.	Indywidualne sesje neurologopedyczne dla osób dorosłych	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> – konsultacja specjalistyczna z określeniem i interpretacją przyczyn istniejących trudności, w funkcjonowaniu językowym osoby dorosłej, – badanie aparatu artykulacyjnego, koordynacji 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań

			<p>oddechowo - fonacyjnej, prakcji oralnej (w tym połykania) oraz funkcji językowych (również czytanie i pisanie),</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena zaburzenia o typie: dyzartrii, dysfagii, apraksji mowy oraz afazji, - ćwiczenia stymulujące w zakresie mowy zautomatyzowanej, procesu powtarzania, nazywania, dialogu, - ćwiczenia stymulujące procesy poznawcze w zakresie percepcji słuchowej, czuciowej, wzrokowej, a także pamięci, myślenia, orientacji przestrzennej, uwagi i koncentracji 	
12.	Hipoterapia dla dorosłych mieszkańców Tarnowa	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie ćwiczeń aktywnych i biernych na koniu, - oddziaływanie na sferę fizyczną, psychiczną i poznawczą - korygowanie postawy ciała, - normalizacja i regulacja napięcia mięśniowego, - doskonalenie równowagi, koordynacji, orientacji w przestrzeni, schematu własnego ciała, poczucia rytmu, - stymulacja i normalizacja czucia powierzchniowego, - wzmocnienie mięśni grzbietu, brzucha i obręczy biodrowej, - przywracanie zaburzonej symetrii mięśni tułowia, - działania uspokajające i poprawiające nastrój, zmniejszające skutki nerwicy, depresji i innych chorób, 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 6 spotkań

			– zwiększenie poczucia własnej wartości, zmniejszenie zaburzeń emocjonalnych	
13.	Zajęcia indywidualne/grupowe dla osób dorosłych	Osoby dorosłe powyżej 18. roku życia	– między innymi zajęcia wspierające, usprawniające, rozwojowe, sportowe, rekreacyjne i inne	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 10 spotkań

OSOBY STARSZE, OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Lp.	Nazwa usługi	Odbiorcy usługi - mieszkańcy Tarnowa	Zakres usługi - w ramach usługi przewidziane są następujące czynności	Częstotliwość skorzystania z usługi
14.	Mobilne usługi podologiczne	Osoby dorosłe powyżej 75. roku życia lub osoby z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75. roku życia, zgłaszające potrzeby w danym zakresie w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego	<ul style="list-style-type: none"> – pedicure specjalistyczny, – obcięcie i opracowanie paznokci nie zmienionych chorobowo, – obcięcie i oszlifowanie paznokci zmienionych chorobowo, – rozwiązanie problemów wrastających paznokci, – zabieg podologiczny dla stopy cukrzycowej 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie do 3 usług
15.	Wypożyczalnia przedmiotów usprawniająco – wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami	Osoby obłożnie i terminalnie chore	<p>Udostępnienie wyrobów medycznych, sprzętów rehabilitacyjnych oraz środków pomocniczych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyroby medyczne: koncentrator tlenu, infuzor akumulatorowy itp., – sprzęt rehabilitacyjny: łóżko rehabilitacyjne, materac 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie z wypożyczenia 1 przedmiotu

			<p>przeciwodzieżynowy zmiennociśnieniowy, wózek inwalidzki, balkonik, kule, laska itp.,</p> <ul style="list-style-type: none"> – środki pomocnicze: ssak elektryczny, wspornik metalowy, krzesło-toaleta, stół do kąpieli, podnośnik osób niepełnosprawnych itp. 	
16.	Mobilne usługi porządkowe	Osoby dorosłe powyżej 75. roku życia lub osoby z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75. roku życia, zgłaszające potrzeby w danym zakresie w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego	<ul style="list-style-type: none"> – mycie okien w tym okien balkonowych - usługa zawiera wyłącznie umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych, drzwi balkonowych i parapetów, – prace porządkowe, sprzątanie, czyszczenie mieszkań, np. ścieranie kurzy, mycie podłóg, – opieka nad grobami, w tym mycie nagrobka porządkowanie wokół, wyrzucenie starych kwiatów i zniczy <p>W zakres nie wchodzi: ściąganie, wieszanie firanek, zasłon, rolet, żaluzji</p> <p>Usługa dotyczy wyłącznie jednego grobu znajdującego się na terenie tarnowskich nekropolii</p> <p>Odbiorca ma obowiązek udostępnienia bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków czystości i przyborów niezbędnych do wykonania usługi</p>	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie z 1 usługi
17.	Mobilne usługi fryzjerskie	Osoby dorosłe powyżej 75. roku życia lub osoby z umiarkowanym lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub prowadzące	<ul style="list-style-type: none"> – strzyżenie z modelowaniem, – umycie głowy oraz strzyżenie, – umycie głowy, strzyżenie wraz z modelowaniem 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać

		gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75. roku życia, zgłaszające potrzeby w danym zakresie w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego	Odbiorca ma obowiązek udostępnienia bieżącej ciepłej i zimnej wody	maksymalnie do 3 usług
18.	Mobilny konserwator - doraźna pomoc w drobnych usterkach domowych	Osoby dorosłe powyżej 75. roku życia lub osoby z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 75. roku życia, zgłaszające potrzeby w danym zakresie w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego	Naprawa drobnych usterek domowych, niewymagających natychmiastowej interwencji w tym: <ul style="list-style-type: none"> – napraw, wymiana klamki w drzwiach wejściowych, – naprawa, nasmarowanie, wyregulowanie zawiasów w drzwiach wejściowych, – naprawa, nasmarowanie, wyregulowanie ewentualnie wymiana zamka w drzwiach wejściowych, – uszczelnienie drzwi wejściowych, balkonowych, – zawieszenie na ścianie półki, – zawieszenie na ścianie lustra, uchwyty, wieszaka, – wymiana żarówki w lampie, żyrandolu, – wymiana baterii umywalkowej, wannowej, słuchawki prysznicowej, – wymiana deski sedesowej, – naprawa, wymiana syfonu, spłuczki sedesowej (nie dotyczy spłuczki podtynkowej), 	Odbiorca ma możliwość złożenia 4 wniosków w trakcie trwania Programu, przy czym w ramach jednego wniosku może skorzystać maksymalnie z 1 usługi

			– wymiana uszczelki w baterii umywalkowej, wannowej Odbiorca ma obowiązek zakupu artykułów niezbędnych do wykonania usługi społecznej	
--	--	--	--	--

Rozdział 8.

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie

§ 8. 1. Kwalifikowanie do korzystania z usług społecznych, jest ciągłe i odbywa się na zasadzie powszechnej dostępności, do czasu wyczerpania dostępnych rodzajów usług społecznych lub miejsc na poszczególne usługi.

2. Warunkiem koniecznym do zakwalifikowania do skorzystania z usług społecznych realizowanych na podstawie Programu, jest zamieszkiwanie osoby zainteresowanej na terenie miasta Tarnowa.

3. Kwalifikowanie osób zainteresowanych do skorzystania z usług społecznych określonych w Programie, odbywa się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego, złożony wraz z oświadczeniem o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych.

4. Zakwalifikowanie poprzedzone zostanie rozpoznaniem indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej w toku rozmowy kwalifikującej.

5. IPUS opracowuje się w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w Programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.

6. Osoba kwalifikowana może zostać zobowiązana do przedstawienia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, zdrowotną, rodzinną i materialną oraz uprawnienia do skorzystania z ulg.

7. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb oraz oczekiwań co do realizowanych usług społecznych, przeprowadza się w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

8. Przeprowadzenie rozpoznania indywidualnych potrzeb oraz oczekiwań co do realizowanych usług społecznych, może zostać przeprowadzone w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana.

9. Dokumenty złożone i wypełnione w procesie kwalifikowania do korzystania z usług społecznych nie podlegają zwrotowi.

10. Podczas kwalifikacji uwzględnia się ograniczenia i limity wynikające z umów zawartych z wykonawcami usług społecznych w zakresie ilości miejsc, spotkań itd. przewidzianych dla danej usługi społecznej.

11. Ustalanie opłaty za usługi społeczne, odbywa się na podstawie złożonych przez wnioskodawców oświadczeń o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z tych usług oraz posiadaniu uprawnień do ulg w opłacie za usługi społeczne.

12. Oświadczenia, o których mowa w ust. 11 składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

13. Szczegółowe informacje dotyczące opłat, przekazywane będą osobie zainteresowanej w trakcie kwalifikacji do korzystania z wybranej usługi społecznej.

14. Zakwalifikowanie i korzystanie z usług społecznych nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

15. Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Rozdział 9.

Wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg

§ 9. 1. Wysokość opłaty za usługę społeczną jak wskazano w tabeli, stanowić będzie:

RODZINA, W TYM DZIECI I MŁODZIEŻ		
Lp.	Nazwa usługi społecznej	Odpłatność za realizowaną usługę
1.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	10 zł za 1 spotkanie
2.	Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla dzieci i młodzieży	usługa bezpłatna
3.	Indywidualne zajęcia usprawniająco - rozwojowe z elementami integracji sensorycznej dla dzieci	10 zł za 1 spotkanie
4.	Indywidualne sesje logopedyczne dla dzieci i młodzieży	10 zł za 1 spotkanie
5.	Dogoterapia dla dzieci i młodzieży	10 zł za 1 spotkanie
6.	Hipoterapia dla dzieci i młodzieży	10 zł za 1 spotkanie
7.	Zajęcia indywidualne/grupowe dla dzieci i młodzieży	10 zł za 1 spotkanie
8.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych	10 zł za 1 spotkanie
9.	Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla osób dorosłych	usługa bezpłatna
10.	E-Mediacje - Warsztaty poprawiające relacje małżeńskie/partnerskie	10 zł za 1 spotkanie
11.	Indywidualne sesje neurologopedyczne dla osób dorosłych	10 zł za 1 spotkanie
12.	Hipoterapia dla dorosłych mieszkańców Tarnowa	10 zł za 1 spotkanie
13.	Zajęcia indywidualne/grupowe dla osób dorosłych	10 zł za 1 spotkanie
OSOBY STARSZE, OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI		
Lp.	Nazwa usługi społecznej	Odpłatność za realizowaną usługę
14.	Mobilne usługi podologiczne	20 zł za 1 usługę
15.	Wypożyczalnia przedmiotów usprawniająco – wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami	usługa bezpłatna

16.	Mobilne usługi porządkowe	usługa bezpłatna
17.	Mobilne usługi fryzjerskie	20 zł za 1 usługę
18.	Mobilny konserwator – doraźna pomoc w drobnych usterkach domowych	usługa bezpłatna

2. Opłata za usługę społeczną musi być wniesiona niezwłocznie po zakwalifikowaniu do korzystania z usługi na rachunek bankowy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przed przystąpieniem do realizacji usługi. Następnie osoba zainteresowana jest zobowiązana dostarczyć dokument potwierdzający dokonanie przelewu do Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych.
3. W przypadku niewniesienia opłaty za wybraną usługę społeczną, zostanie wydana decyzja administracyjna o obowiązku uiszczenia opłaty, z określeniem wysokości należności z tytułu opłaty oraz termin jej uiszczenia.
4. Należność z tytułu opłaty podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
5. Rezygnacja z korzystania z usług społecznych w Programie wymaga poinformowania dyrektora Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Rezygnacja nie zwalnia z obowiązku ponoszenia opłaty za usługi społeczne, z których osoba miała prawo korzystać do dnia złożenia rezygnacji.
6. Osobami uprawnionymi do uzyskania ulgi w wysokości 100 % opłaty za usługi społeczne to mieszkańcy Tarnowa, którzy:
 - 1) ukończyli 90. rok życia, lub
 - 2) posiadają status kombatanta, lub
 - 3) których dochód¹ osiągnięty w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza:
 - a) 2 500,00 zł dla gospodarstw 1-osobowych,
 - b) 1 700,00 zł na osobę dla gospodarstw wieloosobowych, lub
 - 4) przebywają w pieczy zastępczej lub są usamodzielnianym wychowankami pieczy zastępczej.

¹ Dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323, 858, 1238, 1615 i 1871)

Rozdział 10.

Sposób dokumentowania spełniania warunków kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne

§ 10. 1. Dokumentowanie uprawnień dotyczących spełniania warunków niezbędnych do zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie, odbywać się będzie na podstawie analizy dokumentów o których mowa w ust. 2 przedstawionych przez osobę kwalifikowaną – Koordynatorowi Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

2. Dokumentami potwierdzającymi spełnianie warunków niezbędnych do zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz ustalenia wysokości opłaty są:

- 1) wniosek o przyznanie usług społecznych,
- 2) oświadczenia osoby kwalifikowanej o spełnianiu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń,
- 3) oświadczenie Wnioskodawcy o posiadaniu uprawnień do ulg w opłacie za usługi społeczne, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń,
- 4) podpisana klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych mieszkańców miasta Tarnowa korzystających z usług społecznych,
- 5) wypełniony arkusz kwalifikacji do korzystania z usług społecznych,
- 6) IPUS uzgodniony z osobą kwalifikowaną do korzystania z usług społecznych i opracowany na spotkaniu kwalifikacyjnym,
- 7) przedłożone potwierdzenie lub jego kopia o dokonanej opłacie za wybraną przez mieszkańca usługę społeczną,
- 8) inne wskazane przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych dokumenty potwierdzające sytuację m.in. życiową, zdrowotną, rodzinną i materialną oraz uprawnienia do skorzystania z ulg itp.

Rozdział 11.

Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str.1)

§ 11. 1. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c i art. 9 ust. 2 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

(UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 r.), w związku z art. 50 ustawy.

2. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z ustawy, tj. realizacji zadań dotyczących wybranych form usług społecznych w zależności od potrzeb.

3. Dane niezbędne do zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych obejmują: nazwisko i imię, Pesel/datę urodzenia, obywatelstwo/narodowość, stan cywilny, adres zamieszkania, numer telefonu, adres e-mail, wykształcenie, status na rynku pracy, sytuację społeczną, zdrowotną, rodzinną i materialną.

Rozdział 12.

Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji

§ 12. 1. Realizatorem i koordynatorem Programu będzie Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

2. Wykonawcami usług społecznych określonych w Programie mogą być w szczególności:

- 1) inna niż Urząd Miasta Tarnowa jednostka organizacyjna Miasta, w tym Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- 2) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyłonione na podstawie tej ustawy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491),
- 3) podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320),
- 4) podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799).

3. Partnerami i interesariuszami wspierającymi realizację usług społecznych będą osoby prywatne, wolontariusze, grupy samopomocowe i sąsiedzkie.

4. Etapy realizacji Programu obejmują:

ETAP	CZYNNOŚCI	TERMIN REALIZACJI
I	Organizacja Programu, wybór wykonawców usług społecznych (w zależności od potrzeb w ciągu roku)	styczeń 2025 r. – marzec 2026 r.
II	Ustalanie harmonogramów, promocja usług społecznych	styczeń 2025 r. – grudzień 2026 r.

III	Świadczenie usług społecznych	styczeń 2025 r. – grudzień 2026 r.
IV	Monitorowanie realizacji Programu	styczeń 2025 r. – grudzień 2026 r.
V	Ewaluacja Programu i opracowanie informacji z realizacji Programu	styczeń 2026 r. – kwiecień 2027 r.

Rozdział 13.

Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji

§ 13. 1. Program podlegać będzie ciągłemu monitorowaniu w okresie jego realizacji.

2. Monitorowanie Programu pozwoli na dostarczenie informacji o poziomie i jakości świadczonych usług społecznych dla mieszkańców, co za tym idzie dostosowanie Programu do bieżących potrzeb społeczności lokalnej.

3. Częstotliwość monitoringu realizacji usługi może wynosić 1 raz w miesiącu, 1 raz na kwartał lub na zakończenie usługi i zostanie ustalona w zależności od rodzaju usługi.

4. Sposób monitoringu (rozmowa telefoniczna, kontakt mailowy, kontakt osobisty) ustalany będzie indywidualnie z odbiorcą i wykonawcą usługi społecznej.

5. Odbiorcy usług społecznych będą każdorazowo po zakończeniu realizacji usługi dokonywać oceny jakości wykonywanych usług społecznych poprzez wypełnienie Ankiety oceny jakości usług społecznych.

6. Monitoring będzie obejmował w szczególności analizę danych ilościowych i jakościowych gromadzonych w trakcie realizacji Programu na podstawie następujących wskaźników:

WSKAŹNIKI ILOŚCIOWE		SPOSÓB POMIARU
1.	liczba usług społecznych określonych w Programie	Program Usług Społecznych
2.	liczba wykonawców usług społecznych	ewidencja zawartych umów/porozumień/zleceń
3.	liczba partnerstw/porozumień międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu	ewidencja zawartych umów/porozumień
4.	liczba zrealizowanych usług	wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
5.	łączna liczba osób korzystających z usług społecznych	wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
6.	liczba osób korzystających z usług społecznych jednorazowych i/lub interwencyjnych	wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
7.	liczba Indywidualnych Planów Usług Społecznych	ewidencja Indywidualnych Planów Usług Społecznych

WSKAŹNIKI JAKOŚCIOWE		SPOSÓB POMIARU
1.	czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	ankieta
2.	dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	ankieta
3.	terminowość wykonanych usług	ankieta
4.	kompetencje osób realizujących usługi	ankieta
5.	poziom zadowolenia odbiorców usług	ankieta

7. Monitoring będzie obejmował również analizę danych finansowych gromadzonych w trakcie realizacji Programu.

8. Po zakończeniu realizacji Programu sporządzona zostanie informacja z jego realizacji.

9. Informacja będzie zawierać elementy określone w art. 6 ust. 2 ustawy.

10. W terminie 4 miesięcy od zakończenia realizacji Programu informacja zostanie udostępniana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tarnowa.

Rozdział 14.

Budżet Programu oraz źródła jego finansowania

§ 14. 1. Planowany budżet Programu na lata 2025-2026 wynosi 400.000 zł.

2. Ograniczenia i limity wynikające z budżetu przewidzianego na realizację Programu bierze się pod uwagę przy kwalifikowaniu do korzystania z usług społecznych.

3. Usługi społeczne realizowane w ramach niniejszego Programu finansowane będą z:

- 1) budżetu Gminy Miasta Tarnowa,
- 2) budżetu państwa,
- 3) środków finansowych pozyskanych z funduszy europejskich.

Rozdział 15.

Podsumowanie Programu

§ 15. 1. Program wpisuje się w cele strategiczne projektowanych zmian i kierunki niezbędnych działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030, przyjętej w drodze uchwały Nr LXVII/657/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie w dniu 30 czerwca 2022 r. w sprawie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030”.

2. Zapisy Programu, nawiązują do określonych w Strategii wizji - „Tarnów miastem zintegrowanym społecznie, poprawiającym komfort życia mieszkańców, zaspakajającym ich potrzeby i stwarzającym im możliwości rozwoju” oraz misji - „Rozwijanie dobrych praktyk tarnowskiego systemu zabezpieczenia społecznego koncentrujące się na eliminowaniu problemów jednostkowych i społecznych wśród mieszkańców miasta”.

3. Przedstawiony Program jest komplementarny do innych dokumentów strategicznych miasta Tarnowa.

4. Dostarczenie mieszkańcom Tarnowa powszechnych, a zarazem spersonalizowanych (dopasowanych do potrzeb) usług społecznych przyczyni się do poprawy jakości życia w mieście oraz wyrównywania szans i niwelowania dysproporcji społecznych.

5. Przez cały okres realizacji Programu podejmowane będą przedsięwzięcia zmierzające do wzmocnienia potencjału usług społecznych świadczonych na rzecz społeczności lokalnej Tarnowa i budowania adekwatnego do diagnozowanych potrzeb mieszkańców nowoczesnego rynku usług społecznych jako wspólnego obszaru polityki i ekonomii społecznej.

6. W ramach realizacji programu usług społecznych bardzo ważny będzie udział mieszkańców Miasta, którzy mogą zgłaszać do Centrum Usług Społecznych w Tarnowie swoje uwagi i spostrzeżenia do Programu na każdym etapie jego realizacji.